

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI

FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER

ÎN ȚARA TA!

(Stegarul Constantin Putici)

EDIȚIA a IX – a
22 NOIEMBRIE 2018-ora 12.00

CONCURS REGIONAL

Domeniul educație civică, voluntariat, proiecte caritabile

MOTTO: "Scopul istoriei este de a ne face să înțelegem starea de față a fiecărui popor în parte și a omenirii în genere și direcția pe care vor apuca popoarele și omenirea în viitor"
(A.D.Xenopol)

**T
R
Ă
I
A
S
C
Ă**

**R
O
M
Â
N
I
A

M
A
R
E
!**

***"Veniți, români! Porniți-vă spre munte!
V-arată drumul morții din morminte.
Să nu uitați a veacurilor carte,
Veniți, veniți!... Căci adevăr zic vouă:
Ori vă mutați hotarul mai departe,
Ori veți muri cu trupul frânt în două"***

Octavian Goga,
"Latinitatea strigă din tranșee", 1916

Adunarea Națională de la Alba Iulia
(1 decembrie 1918)

Aprobat,
Inspector Școlar General ,
Prof. Sorin Ion

Avizat,
Inspector Activități Educative,
Prof. Elena Mosor

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE CÂRLOVA” TÂRGOVIȘTE**

PREZENTAREA PROIECTULUI

Organizatori:

- **prof. Ion Sorin**
- **prof. Istrate Gabriela**
- **prof. Stroe Cristina**
- **prof. Mosor Elena**
- **prof, Stan Mihail**
- **prof.Ghiță Tatiana**
- **prof. OrfanuMihaela**
- **prof. Costache Tatiana**
- **prof. Năstase Andreea**
- **prof. Ionescu Ecaterina**
- **prof. Stan Daniela**

Parteneri

- 1. INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEN DÂMBOVIȚA**
- 2. PALATUL COPIILOR TÂRGOVIȘTE**
- 4. PRIMĂRIA MUNICIPIULUI TÂRGOVIȘTE**
- 5. ALIANȚA PENTRU CENTENAR**
- 6. CENTRUL EUROPE DIRECTE**
- 7. BATALIONUL 114 TANCURI "PETRU CERCEL"**

ARGUMENT

„Importanță în istorie au două lucruri: s-o înțelege ca dezvoltare și să înțelegi, să judeci sau să condamni sufletește pe aceia care au jucat un rol în istorie; să-i tratezi ca oameni vii pe care i-ai întâlnit înaintea ta, ai avut a face cu ei, i-ai laudat, i-ai osândit; să-i auzi vorbind și să-i vezi mergând.”

(N. Iorga)

Consolidarea unei identități proprii, individuale și colective se realizează prin cunoașterea patrimoniului istoric comun exprimat pe dimensiuni regionale, naționale, europene și mondiale.

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, este necesară dezvoltarea competențelor de cercetare, analiză și exprimare eficientă, orală și în scris.

Concursul își propune promovarea valorilor culturale, secțiunile adresate elevilor urmărind valorificarea potențialului intelectual și creativ al acestora.

De asemenea, acțiunea reprezintă o oportunitate în realizarea unui schimb de experiență între elevii și cadrele didactice din județ și din țară, pornind de la premisa că eficiența actului educativ constă în împletirea tendințelor tradiționale cu cele moderne și prelucrarea informației într-o manieră care să se plieze pe cerințele societății moderne.

SCOP: sensibilizarea elevilor și a comunității în vederea cunoașterii identității naționale și dezvoltării sentimentului patriotic.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- conștientizarea semnificației zilei de 1 Decembrie în istoria românilor;
- dezvoltarea capacității de a înțelege și de a transmite intenții, gânduri, semnificații prin mijloace de limbaj scris ;
- încurajarea și stimularea interesului elevilor pentru lumea miraculoasă a istoriei;
- dezvoltarea sensibilității elevilor față de valorile morale și cultivarea sentimentului de a fi român;
- antrenarea cadrelor didactice în organizarea activităților extracurriculare desfășurate cu participarea elevilor;

GRUPUL ȚINTĂ: elevi din învățământul preuniversitar

DURATA PROIECTULUI: augusti 2018- martie 2019

LOCUL DE DESFĂȘURARE : Școala Gimnazială „Vasile Cârlova „Târgoviște

DATA : 22 noiembrie 2018

Concursul este deschis tuturor elevilor , dar și cadrelor didactice din învățământul preuniversitar !

REZUMATUL PROIECTULUI:

Concursul regional “**Sus, române, ridică-ți fruntea, căci azi ești liber în țara ta!**” se va desfășura astfel:

1. 🌸 Secțiunea I – elevi ciclul primar (clasa pregătitoare – clasa a IV-a) .

„**Suflet de român**” – lucrări artistice realizate în diferite tehnici : acuarelă, tempera, lucru cu ceară, colaj, modelaj etc; **ANEXA 1**

2. 🌸 Secțiunea II – elevi ciclul gimnazial , liceal; ANEXA 1

„**Sunt mândru că sunt român!**” - creații literare (compuneri/poezii) având ca temă aspecte legate de țara noastră: tradiții, obiceiuri populare românești, evenimente istorice etc.;

3. 🌸 Secțiunea III – elevi ciclul gimnazial (echipaje formate din 3 elevi) : PARTICIPARE DIRECTĂ ANEXA 1

„**Sunt român!**” – concurs tematic (verificarea cunoștințelor de istorie);

4. 🌸 Secțiunea IV – elevi ciclul gimnazial , liceal (echipaj 2 elevi);

„**Istorie și culoare**”- concurs de postere pe o temă dată (**Trăiască România Mare !**) ; **PARTICIPARE DIRECTĂ ANEXA 1**

5. 🌸 Secțiunea V – cadre didactice – ciclul primar/ gimnazial /liceal :

Simpozion – Formarea sentimentului patriotic la elevi – prioritate /necesitate în învățământului românesc. PARTICIPARE DIRECTĂ / INDIRECTĂ ANEXA 2

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

1. Lansarea proiectului

Data: august 2018

Locul desfășurării: online

2. Înscrierea participanților :

Perioada de înscriere: **1 – 20 noiembrie 2018**

Modul de desfășurare: fișele de înscriere vor fi trimise online pe adresa:

nastase_andr2005@yahoo.com

. Lucrările pentru secțiunile I și II pot fi trimise în perioada **1 - 20 noiembrie 2018** , prin poștă la adresa: Școala „Vasile Cârlova „, Târgoviște, Calea Domnească, Nr.184, Dâmbovița cod poștal 130008.

Echipajele participante la secțiunea a III vor fi formate din doi / **trei** elevi de aceeași vârstă sau vârste diferite din clasele V-VIII, iar echipajele participante la secțiunea a IV vor fi formate din **doi** elevi de aceeași vârstă sau vârste diferite din clasele V –XII.”

Locul desfășurării : Școala Gimnazială „Vasile Cârlova”, Târgoviște

Persoana de contact :

prof. NĂSTASE ANDREEA Tel : 0723453425

3. Evaluarea creațiilor literare și a lucrărilor artistice de către juriul de specialitate ;

Data: **21 NOIEMBRIE 2018**

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

4. Amenajarea expoziției cu lucrările artistice:

Data : **21 NOIEMBRIE 2018**

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

5. Desfășurarea concursului , evaluarea și premierea echipajelor:

Data: **22 NOIEMBRIE 2018**

Locul desfășurării: Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

**PREȘEDINTELE JURIULUI : INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL ADJUNCT
PROF. DR. GABRIELA ISTRATE**

**VICEPREȘEDINTELE JURIULUI : INSPECTOR ȘCOLAR DE SPECIALITATE
PROF. MIHAELA ORFANU**

Inițiator proiect:
Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște

Aprobat,
Inspector Școlar General ,
Prof. Sorin Ion

Avizat,
Inspector Activități Educative,
Prof. Elena Mosor

REGULAMENT DE ÎNSCRIERE ȘI DE PARTICIPARE

Fiecare elev se poate înscrie la una sau mai multe secțiuni. Pentru Secțiunea III se poate înscrie în concurs din aceeași școală **un singur echipaj (TREI elevi)** pentru concursul tematic, iar la Secțiunea IV **un singur echipaj (doi elevi)** pentru concursul de postere.

Pentru Secțiunile I și II se poate trimite **o singură** lucrare pe nivel de studiu (1 lucrare – clasa pregătitoare , 1 lucrare – clasa I , 1 lucrare – clasa a II-a , 1 lucrare – clasa a III-a, 1 lucrare – clasa a IV-a, 1 lucrare – clasa a V-a, 1 lucrare – clasa a VI-a, 1 lucrare – clasa a VII-a, 1 lucrare – clasa a VIII-a, 1 lucrare – clasa a IX-a, 1 lucrare – clasa a X-a, 1 lucrare – clasa a XI-a, 1 lucrare – clasa a XII-a.

Acolo unde sunt mai multe echipaje sau lucrări pregătite pentru concurs, selecția se va face la nivelul unității participante.

Lucrările trimise peste numărul menționat NU intră în concurs!

REALIZAREA / REDACTAREA LUCRĂRILOR:

Secțiunea I :

- lucrări artistice realizate în diferite tehnici : acuarelă, tempera, lucru cu ceară, colaj, modelaj etc; pornind de la tematica stabilită;

Fiecare lucrare va avea afișat vizibil o etichetă cu următorul conținut: numele și prenumele elevului/lor, clasa, școala, localitatea, profesorul îndrumător.

Secțiunea II :

– creațiile literare (poezii, compuneri)) având ca temă aspecte legate de țara noastră: tradiții, obiceiuri populare românești, evenimente istorice etc.;

Textele vor fi redactate pe format A4, la un rând, cu margini de 20 mm (text aliniat „justifid”), obligatoriu cu diacritice, font: „Times New Roman” de 12. Titlurile vor fi scrise cu majuscule, bold, centrat.

La finalul lucrării în colțul din dreapta jos se vor menționa: numele și prenumele autorului, clasa, școala, localitatea, profesorul îndrumător.

Secțiunea III:

. „ **ROMÂNIA MARE ÎN VECHILE-I HOTARE !** ” concurs tematic (verificarea cunoștințelor de istorie);

Bibliografie:

Atașată la finalul proiectului

Secțiunea IV :

. „Istorie și culoare”- concurs de postere pe tema dată (**Trăiască România Mare !**);

Posterele pot fi realizate de o echipă formată din doi elevi. Pagina (carton A3) este curată, îngrijită. Spațiul este judicios folosit. Se păstrează proporțiile între spațiul alb și culoare. Prezentarea este esențializată și atractivă. Imaginile sunt adecvate tematicii propuse.

Textul este echilibrat în raport cu imaginile/desenele. Titlul și subtitlul sunt expresive și originale.

Pe verso, vor conține o etichetă în care vor fi precizate: numele și prenumele elevului, școala, clasa, localitatea, județul, numele și prenumele cadrului didactic îndrumător.

Pentru postere timpul de lucru este de 60 de minute, fiecare echipaj își vor asigura materialele necesare realizării posterului.

Secțiunea V :

Simpozion – Formarea sentimentului patriotic la elevi – prioritate /necesitate în învățământului românesc.

Comunicările vor fi însoțite de materiale didactice (proiecte didactice, fișe de lucru, exemple de bune practici, etc.)

Textele vor fi redactate pe format A4, la un rând, cu margini de 20 mm (text aliniat „justifid”), obligatoriu cu diacritice, font: „Times New Roman” de 12. Titlurile vor fi scrise cu majuscule, bold, centrat.

MOD DE CERTIFICARE:

Fiecare cadru didactic coordonator va primi la finalul concursului adeverință și acord de parteneriat la adresa menționată pe fișa de înscriere.

Toți participanții vor primi diplome de participare, cu numele membrilor echipajului și al profesorului coordonator.

Se vor acorda premiile I, II, III, mențiuni (**25 %** din numărul participanților).

Director,
prof.Tatiana Costache

Coordonator,
prof. Ecaterina Ionescu

Anexa 1

Fișă de înscriere elevi

**Concurs Regional “SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER
ÎN ȚARA TA!”
Ediția a IX-a-2018**

Unitatea școlară: .....

.....

Adresa unității școlare (localitate, stradă, nr., județ, cod poștal, adresa e- mail,
nr telefon) .....

.....

.....

Nume și prenume elev:

1 .....

2.....

3.....

4.....

Clasa.....

Titlul lucrării .....

.....

Secțiunea la care participă.....

Cadrul didactic îndrumător: (nume ,telefon , e-mail).....

.....

.....

Fișă de înscriere incompletă nu va intra spre jurizare !

Anexa 2

Fișă de înscriere cadre didactice

**Concurs Regional “SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER
ÎN ȚARA TA!
Ediția a IX-a-2018**

Unitatea școlară: .....

.....

Adresa unității școlare (localitate, stradă, nr., județ, cod poștal, adresa e-mail, nr
telefon) .....

.....

.....

Titlul lucrării .....

.....

Secțiunea la care participă.....

Cadrul didactic: (nume ,telefon ,e-mail).....

.....

.....

Fișa de înscriere incompletă nu va intra spre jurizare !

Școala Gimnazială „Vasile Cârlova”
Târgoviște, jud Dâmbovita
Calea Domneasca Nr.184
TELEFON 0245640238
E-mail : vcarlova@yahoo.com
Nr ..... din .....

Școala .....
Localitatea .....jud.....
Str. ....Nr.....
TELEFON .....
E-mail.....
Nr.....din.....

ACORD DE PARTENERIAT

Încheiat azi .....între Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Târgoviște, reprezentată de prof. **Costache Tatiana** în calitate de **director** și organizator, și prof. Ecaterina Ionescu- în calitate de coordonator și Școala....., reprezentată de prof....., în calitate de **director**

și.....în calitate de **parteneri**, în cadrul Concursului Regional “**SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER ÎN ȚARA TA!**”, Ediția a IX-a-2018

Obiectul acordului:

Obiectul prezentului acord de parteneriat îl reprezintă colaborarea dintre părți în vederea desfășurării Concursului interjudețean “SUS, ROMÂNE, RIDICĂ-ȚI FRUNTEA, CĂCI AZI EȘTI LIBER ÎN ȚARA TA!, Ediția a IX-a-2018, Târgoviște.

Grup țintă: Elevi din învățământul preuniversitar.

Obligațiile părților:

Școala coordonatoare se obligă:

- Să informeze din timp instituțiile partenere cu privire la desfășurarea concursului;
- Să respecte termenul de desfășurare al concursului;
- Să întrunească echipa de moderatori și comisia de evaluare a lucrărilor;
- Să distribuie adeverințele și diplomele participanților înscriși la concurs.

Școala participantă se obligă :

- Să mediatizeze concursul în instituția în care își desfășoară activitatea;
- Să îndrume elevii în realizarea lucrărilor;
- Să respecte regulamentul de desfășurare al concursului.

Partenerii se obligă să colaboreze pe toată durata concursului pentru ca acesta să se deruleze conform scopului stabilit.

Prezentul acord se încheie în 2 (două) exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Acordul de parteneriat incomplet nu va va fi luat în considerare !

Școala Gimnazială“Vasile Cârlova”
Târgoviște
Director,
Prof. Costache Tatiana

Școala .....
Localitatea .....
Director,
prof.....

7. Unirea din 1918

Anul 1918 a adus României cea mai mare împlinire din întreaga sa istorie modernă: **unitatea politică a tuturor românilor**. Afirmarea principiului **autodeterminării națiunilor**, în conjunctura internațională determinată de victoriile Antantei, a favorizat realizarea unirii provinciilor românești cu Vechiul Regat.

Unirea Basarabiei

Parte a Rusiei cuprinsă acum de revoluția **bolșevică**, Basarabia a pus în aplicare declarația lui Lenin privind dreptul la autodeterminare al popoarelor din fostul Imperiu Rus. În octombrie 1917, Congresul ostașilor moldoveni a proclamat autonomia provinciei și a decis convocarea unei adunări reprezentative, **Sfatul Țării**, care trebuia să se pronunțe asupra viitorului politic al provinciei. În decembrie, Sfatul Țării, condus de **Ion Inuceleș**, a proclamat **Republica Democratică Moldovenească**, autonomă în cadrul Rusiei, care s-a proclamat independentă la 24 ianuarie/6 februarie 1918.

Agitațiile provocate de bolșevici puneau în pericol existența noului stat și depozitele pe care armata română le deținea în regiune. Conducătorii Sfatului Țării au făcut atunci apel la trupele române, care au intrat în Basarabia pentru a asigura ordinea. La 27 martie/9 aprilie Sfatul Țării a decis **unirea Basarabiei cu România**.

Unirea Bucovinei

În această provincie mișcarea unionistă românească se confrunta cu tendințele de anexiune ucrainene pe care administrația austriacă nu mai era în stare să le contracareze. În octombrie 1917 s-a înființat **Consiliul Național Român**, condus de **Iancu Flondor**, care a cerut autodeterminarea națiunii române.

Guvernul român a sprijinit populația românească amenințată de naționaliștii ucraineni, trimițând aici o divizie românească. La 15/28 noiembrie 1918 s-a întrunit la Cernăuți **Congresul General al Bucovinei**, format din reprezentanții românilor, polonezilor, germanilor și ucrainenilor. Aceștia au decis, în unanimitate, **unirea necondiționată a Bucovinei cu Regatul României**.

Situația românilor din Transilvania

În toamna lui 1918 înfrângerea Austro-Ungariei devenise evidentă. În încercarea de a salva Imperiul, împăratul Carol I a lansat apelul *Către popoarele mele credincioase* prin care propunea **federalizarea** statului.

Partidul Național Român, care-și reluase activitatea în 1917, a răspuns prin **declarația de independență de la Oradea**, prezentată parlamentului de la Budapesta de deputatul **Alexandru Vaida-Voevod**. A urmat constituirea **Consiliului Național Român Central**, format din șase membri ai PNR și șase ai Partidului Social-Democrat. Consiliul a preluat administrația teritoriilor românești, puterea locală fiind exercitată de **consiliile naționale române**. Ordinea publică era asigurată de **gărzile românești**.

Prin manifestul *Către popoarele lumii*, Consiliul anunța opiniei publice internaționale dorința de unire cu România și cerea autorităților maghiare să-i recunoască puterea deplină asupra teritoriilor românești. La mijlocul lunii noiembrie au avut loc tratative cu reprezentanții guvernului maghiar, care nu acceptau decât soluția autonomiei Transilvaniei în cadrul Ungariei, propunere refuzată de români. Pentru a decide viitorul Transilvaniei, Consiliul a lansat chemarea la o adunare populară ce urma să aibă loc la **Alba Iulia**, în ziua de **1 decembrie 1918**.

Marea Adunare Națională de la Alba Iulia

Adunarea de la Alba Iulia a confirmat **spiritul democratic** al mișcării naționale românești din Transilvania. Pe lângă cei 1228 de delegați veniți din întreaga provincie, au participat alți aproape 100 000 de oameni veniți să aclame unirea cu țara.

Lucrările Adunării au fost deschise de **Gheorghe Pop de Băsești**, unul dintre fruntașii mișcării memorandiste, iar **Vasile Goldiș** a citit Rezoluția Unirii. A fost ales **Marele Sfat Național Român**, organism legislativ subordonat Parlamentului României. Funcția executivă era încredințată **Consiliului Dirigent**, condus de **Iuliu Maniu**, și el subordonat guvernului de la București.

Actul de la 1 decembrie 1918 a fost recunoscut și de minoritățile din provincie (sași, șvabi, evrei, o parte a maghiarilor). Ungaria a refuzat să recunoască unirea. Relațiile dintre cele două state s-au agravat după ce Ungaria s-a proclamat republică sovietică (martie 1919). Preocuparea Antantei de a stăvili ofensiva comunismului în Europa precum și atacul declanșat de trupele maghiare împotriva armatei române au determinat o puternică ofensivă românească, care a luat sfârșit prin ocuparea Budapestei și răsturnarea guvernului bolșevic (august 1919).

toa
de
sta
iat
or
le
ie

il
e
i
u
u
l
:

„ În numele Poporului Basarabiei, Sfantul Țării declară:
Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele sale dintre Prut, Nistru,
Dunăre și Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai
bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam,
pe baza principiului ca popoarele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și
pentru totdeauna se unește cu mama sa, România.”

Declarația de Unire a Basarabiei cu România, 27 martie 1918

Precizați argumentele aduse de document în favoarea unirii!

„Astăzi, când după eforturi și jertfe uriașe din partea României și a puternicilor și nobililor
ei aliați s-au întronat în lume principiile de drept și umanitate pentru toate neamurile, și
când, în urma loviturilor zdrobitoare, monarhia austro-ungară s-a zguduit din temelii
ei și s-a prăbușit și toate neamurile încâtușale în curpinsul ei și-au câștigat dreptul la
liberă hotărâre de sine, cel dintâi gând al Bucovinei dezrobite se îndreaptă către Regatul
României de care întotdeauna am legal nădejde de dezrobirii noastre.

De aceea, noi, Congresul General al Bucovinei, întrupând suprema putere a Țării și fiind
investiți singuri cu puterea legiuitoare, în numele suveranității naționale hotărâm: Unirea
necondiționată și pe vecie a Bucovinei în vechile ei hotare (...) cu Regatul României”.

Moțiunea Congresului General al Bucovinei, 15/28 noiembrie 1918

Cum explică documentul contextul istoric în care s-a realizat unirea Bucovinei cu
România?

„Unitatea națională fusese înfăptuită, sub raport cultural, prin lupta seculară a condeielor,
prin puterea cuceritoare a literaturii române, prin farmecul irezistibil al cântecului, înainte
de 1 decembrie 1918. Adunarea de la Alba Iulia avea doar să consenmeze într-un proces
verbal realitatea văzută clar de către toți cei ce osteniseră - de-a lungul veacurilor - pentru
luminarea și buna îndrumare culturală a neamului nostru”

Ioan Lupăș, Scriitorii și Adunarea de la Alba Iulia

La ce face referire autorul? Cum puteți argumenta afirmațiile sale?

Ziarul „Unirea” despre Adunarea de
la Alba Iulia

Vocabular

bolșevici = fracțiune a Partidului Comunist din
Rusia care a preluat puterea politică în urma
Revoluției din octombrie/noiembrie 1917.

federalizare = proces care presupune
gruparea mai multor țări, ce își păstrează pro-
pria organizare, într-un singur stat federal.

Principii afirmate la sfârșitul Primului Război Mondial:

- ✓ Principiul naționalităților
- ✓ Dreptul la autodeterminare
- ✓ Organizare democratică
- ✓ Pacea universală

Teme

1. Precizați factorii care au determinat realizarea unirii din 1918!
2. Numiți organismele reprezentative care s-au constituit în
Basarabia și Bucovina!
3. Explicați rolul Consiliului Național Român Central din
Transilvania!
4. Menționați organismele formate în urma Adunării de la Alba
Iulia!
5. Explicați atitudinea minorităților naționale din
Transilvania față de actul unirii cu România!
6. Precizați în ce consta spiritul democratic al mișcării
naționale românești din Transilvania!

Ion Inculeț
(1884-1940)

Președintele Sfatului
Țării din Basarabia.

Iancu Flondor
(1865-1924)

A prezidat Congresul
general care a votat
unirea Bucovinei cu
România.

Alba Iulia

Vasile Goldiș (1852-1934) lucrătorul social român. A jucat un rol important în lupta pentru unirea tuturor românilor în România Mare.

„Civilitatea și progresul social al noului stat românesc erau condiții necesare pentru realizarea unității naționale.”

„Organizarea și asigurarea securității statului românesc erau condiții necesare pentru realizarea unității naționale.”

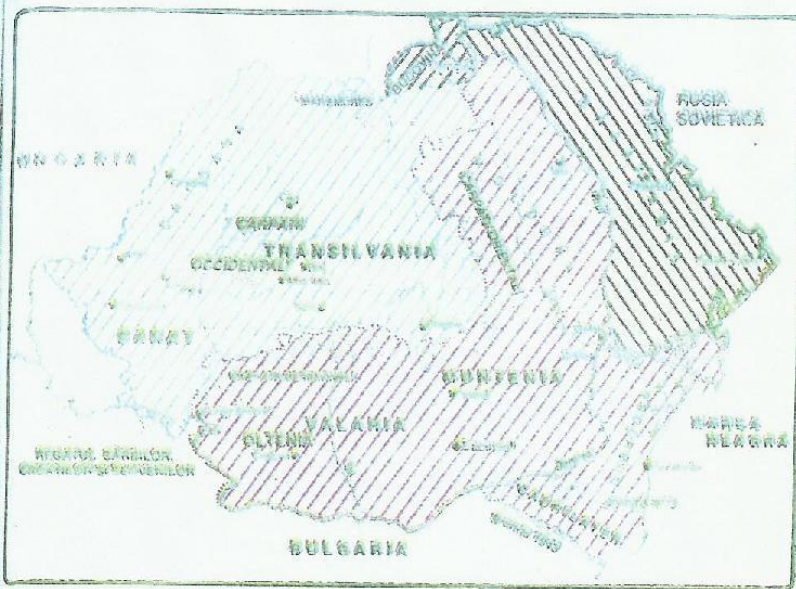
„Unitatea națională și salutul cu dragoste pe cei care au proclamat-o într-un glas și o simțire de la Tisa până la Nistru și până la Mare.”

„Într-aceste clipe, gândul meu se îndreaptă cu recunoștință către viteza și iubita noastră armată.”

„Pentru răsplata trudelor trecutului, rog Cerul ca poporul nostru să culeagă în pace roadele lor binecuvântate și să propășească în liniște, frăție și muncă harnică...”

„Proclamația Regelui Ferdinand cu prilejul încoronării sale la Alba Iulia”

„Statutul pe care îl va avea România Mare”

Harta României Mari

□ Cu ajutorul hărții, identificați etapele formării României Mari!

Încoronarea regelui Ferdinand și a reginei Mariei, la Alba Iulia, 15 octombrie 1922

„Civilitatea care ne-a eliberat preinde de la noi respectul pentru dânsa și ne obligă să prăbușim în noul nostru stat orice privilegiu și să statornicim ca fundament al acestui stat munca și răsplata ei integrală (...) Să jurăm credință de aici înainte numai națiunii române, dar tot atunci să jurăm credință tare civilizației umane. Câtă vreme vom păstra aceste credințe, neamul nostru va trăi, se va întări și fericiții vor fi urmașii noștri până la sfârșitul veacurilor.”

Vasile Goldiș, Cuvântare la Adunarea de la Alba Iulia

- Explicați ce înțelege Goldiș prin „civilizația care ne-a eliberat”!
- Identificați principiile pe care autorul le pune la baza existenței noului stat român!

„Punând pe capul meu, într-această străveche cetate a Daciei romane, coroana de la Plevna, pe care noi și glorioase lupte au făcut-o pe veci coroana României Mari, mă închin cu evlavie memoriei celor care, în toate vremurile și de pretutindeni, prin credința lor, prin muncă și prin jertfa lor, au asigurat unitatea națională și salutul cu dragoste pe cei care au proclamat-o într-un glas și o simțire de la Tisa până la Nistru și până la Mare. Într-aceste clipe, gândul meu se îndreaptă cu recunoștință către viteza și iubita noastră armată. Pentru răsplata trudelor trecutului, rog Cerul ca poporul nostru să culeagă în pace roadele lor binecuvântate și să propășească în liniște, frăție și muncă harnică...”

Proclamația Regelui Ferdinand cu prilejul încoronării sale la Alba Iulia

- Explicați sensul expresiei „coroana de la Plevna”!
- Indicați motivele alegerii orașului Alba Iulia ca loc al ceremoniei de încoronare!

Vocabular

rezoluție = hotărâre luată în urma unor dezbateri colective.

Teme

1. Precizați obiectivele economice și sociale pe care le cuprindea Rezoluția!
2. Explicați caracterul Rezoluției de la Alba Iulia!
3. Esecuți: „Organizarea statului român conform prevederilor Rezoluției.”

și este principiul întovărășirii tuturor națiunilor libere într-o comuniune internațională spre a împiedica nedreptatea și a ocroti pe cei mari și mici deopotriva.

Unirea tuturor românilor într-un singur stat numai atunci va fi statornică și garantată prin istoria mai departe a lumii, dacă va răspunde tuturor îndatoririlor impuse prin noua concepție a civilizațiunii. Ea ne va inspira datoria să nu pedepsim progenitura pentru păcatele părinților și ca urmare va trebui să asigurăm tuturor neamurilor și tuturor indivizilor conlocuitori pământului românesc aceleași drepturi și aceleași datorinți. Civilizațiunea, care ne-a eliberat, pretinde de la noi respectul pentru dînsa și ne obligă să prăbușim în noul nostru stat orice privilegiu și să statornim ca fundament al acestui stat: munca și răsplata ei integrală.

Înaintașii noștri de pe Cîmpul Libertății în 1848, au hotărît așa: „Națiunea română depune jurămint de credință către împăratul, către patrie și către națiunea română”. Împăratul re-a înșelat, „patria” ne-a ferecat și ne-am trezit că numai credința în noi înșine, în neamul nostru românesc ne poate mîntui. Să jurăm credință de aici înainte numai națiunii române, dar, tot atunci să jurăm credință tare civilizațiunii umane. Cîtă vreme vom păstra aceste credinți, neamul nostru va trăi, se va întări și fericitîi vor fi urmașii noștri pînă la sfîrșitul veacurilor.

La lumina celor expuse pînă aci, din încredințarea și în numele Marelui Sfat al Națiunii Române din Ungaria, Banat și Transilvania, rog Mărita Adunare Națională să binevoiască a primi și emana ca ale sale următoarele hotărîri:

I. REZOLUȚIA MARI ADUNĂRI NAȚIONALE DE LA ALBA IULIA.

I. Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dinșii cu România. Adunarea Națională proclamă îndecesebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între Mureș, Tisa și Danăre.

II. Adunarea Națională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie pînă la întrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat român, Adunarea Națională proclamă următoarele:

1. Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limbă sa proprie prin indivizi din sîmul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în Corpurile legislative și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egală îndreptărire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile de stat.

3. Înfăptuirea desăvîrșită a unui regim curat democratic pe toate terencele vieții publice. Votul obșteesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vîrstă de 21 de ani, reprezentarea în comune, județe ori parlament.

4. Desăvîrșită libertate de presă, asociere și întrunire; liberă propagandă a tuturor gândurilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri desființînd fideicomisile în temelul dreptului de-a micșora după trebuință latifundiile, i se face posibil țăranului să-și creeze o proprietate (arător, pășune, pădure) cel puțin atît cît să a poată munci el și familia lui.

Principiul conducător al acestei politici agrare este, pe de o parte, promovarea nivelării sociale, pe de altă parte, potențarea producțiunii.

6. Muncitorimei industriale i se asigură aceleași drepturi și avantajii, care sînt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus.

IV. Adunarea Națională dă expresiune dorinței sale ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Românii adunați în această Adunare Națională salută pe frații lor din Bucovina, scăpați din jugul Monarhiei Austro-Ungare și uniți cu tara mamă, România.

VI. Adunarea Națională salută cu iubire și cu entuziasm liberarea națiunilor subjugate pînă aci în Monarhia Austro-Ungară, anume națiunile: cehco-slovacă, austro-germană, iugoslavă, polonă și ruteană și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea Națională cu smerenie se înclină înaintea memoriei acelor bravi români care în acest război și-au vărsat sîngele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

VIII. Adunarea Națională dă expresiune mulțumitei și admirațiunii sale față de Puterile Aliate, care, prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război, au scăpat civilizațiunea din ghearele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, Adunarea Națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care

promisiunea solemnă a regelui că vor primi pământ după război și de diviza generalului Eremia Grigorescu: „Pe aici nu se trece!”. Din păcate, victoriile românești au avut doar o valoare morală, deoarece marile transformări din Rusia au făcut ca România să-și piardă singurul aliat important din zonă. Rusia a încheiat armistițiul și apoi pace separată cu Puterile Centrale. România a fost obligată să facă la fel, pentru a nu dispărea complet. În noiembrie 1918, România a reușit ostilitățile contra Puterilor Centrale, iar armistițiul cerut de Germania a găsit România alături de Antanta. Autoritățile române au reușit să convingă aliații tradiționali ai României că pacea cu Germania și Austro-Ungaria (mai 1918, București) nu a fost o trădare (cum apreciau unii), ci o soluție temporară, repudiată la momentul oportun. România pierduse 340 000 de militari, avusese 300 000 de răniți și 115 000 de prizonieri și dispărâți.

11.6. „Unirea cea mare”

Anul 1918, în ciuda marilor umilințe și sacrificii îndurate, a adus României cea mai mare împlinire din întreaga sa istorie modernă: unitatea politică a tuturor românilor. Prima provincie care s-a unit cu țara a fost și cea care fusese ocupată de străini

cel mai târziu, anume Basarabia (răpită de ruși în 1812). Cum se știe, din cadrul său, sucul, adică ținuturile (județele) Cahul, Ismail și Bolgrad, fuseseră redade Moldovei și, imolitic, României între 1856 și 1878. După mai bine de o sută de ani de ocupație, Basarabia revenea într-un stat românesc (acum în România) într-o stare de înăpoiere deosebită, menținută astfel de Imperiul Țarist. Încă din toamna anului 1917, s-a format la Chișinău *Statul Țării*, organul

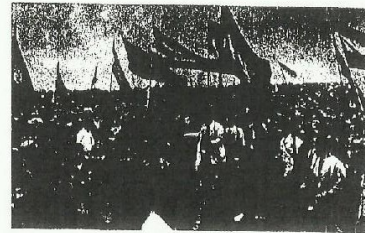

Alexandru Vaida-Voevod

representativ ales democratic al populației dintre Prut și Nistru, care a decis autonomia Basarabiei. La scurt timp, s-a proclamat Republica Moldovenească, care apoi și-a declarat independența. Aceeași instituție, *Statul Țării*, în care erau reprezentate și minoritățile naționale, a decis în majoritate de voturi, la 27 martie/9 aprilie 1918, unirea Basarabiei cu Regatul României.

Mai rămăneau românii din Imperiul Austro-Ungar, care în timpul războiului fuseseră obligați adesea să lupte contra propriului lor popor. Drama acestor oameni a fost surprinsă cu talent de Liviu Rebreanu în romanul „Pădurea spânzuraților”. Încă din octombrie 1918, reprezentanții populației române, în frunte cu Sextil Pușcariu și Iancu Flondor, au decis unirea Bucovinei cu România. S-a format un Consiliu Național Român, condus de Iancu Flondor, care a

federalizarea Austro-Ungariei, românii au răspuns printr-o declarație de independență, prezentată de deputatul Alexandru Vaida-Voevod, în parlamentul maghiar. Treptat, puterea locală a fost preluată de consiliile naționale române, iar ordinea publică era asigurată de gărzile românești. Organul de conducere al tuturor românilor era Consiliul Național Român, format din șase membri ai Partidului Național Român și șase ai Partidului Social-Democrat

Adunarea Națională de la Alba-Iulia, 1 decembrie 1918

decis să acționeze rapid, mai ales că trupele ucrainene intrau în Bucovina. La 15/28 noiembrie 1918, s-a întrunit la Cernăuți *Congresul General al Bucovinei*, format din reprezentanții românilor, polonezilor, germanilor și rutenilor, care au decis, cu mare majoritate, „unirea necondiționată, pentru vecie, a Bucovinei, în vechiile ei hotare, cu Regatul României”. Reprezentanții celorlalte populații au recunoscut apoi și ei unirea Bucovinei cu România.

Și în Transilvania, mișcarea de unire cu România era foarte activă. În octombrie 1918, când împăratul Carol I a propus

(Teodor Mihali, Vasile Goldiș, Ștefan Ciceo-Pop, Aurel Lazăr, Aurel Vlad, Alexandru Vaida-Voevod, Ioan Flueraș, Bazil Surdu, Iosif Renoiu și alții). În vederea legalizării noii situații, consiliul a convocat pentru ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918, la Alba Iulia – orașul-simbol, unde domnise în 1600 Mihai Viteazul – *Marea Adunare Națională*. Ea era formată din 1 228 de delegați aleși, cu